

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS –
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

SPRENDIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO – VALSTYBĖS
LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVO 2020 M. BIRŽELIO 16 D. SPRENDIMO NR. V-1489
„DĖL NESTACIONARIOSE SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOSE, ŠEIMYNOSE,
GRUPINIO GYVENIMO IR BENDRUOMENINIUOSE VAIKŲ GLOBOS NAMUOSE
BŪTINŲ SĄLYGŲ“ PAKEITIMO**

2020 m. rugsėjo 29 d. Nr. V-2138
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. birželio 16 d. sprendimą Nr. V-1489 „Dėl nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose, šeimynose, grupinio gyvenimo ir bendruomeniniuose vaikų globos namuose būtinų sąlygų“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS –
VALSTYBĖS LYGIO EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS VALSTYBĖS OPERACIJŲ
VADOVAS**

SPRENDIMAS

**DĖL NESTACIONARIOSE SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOSE, ŠEIMYNOSE,
GRUPINIO GYVENIMO IR BENDRUOMENINIUOSE VAIKŲ GLOBOS NAMUOSE
BŪTINŲ SĄLYGŲ**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktais, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 37 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ 4.2.2 papunkčiu, Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. vasario 27 d. potvarkiu Nr. 43 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo“ ir atsižvelgdamas į Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, n u s p r e n d ž i u:

1. Įpareigoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių dienos ir trumpalaikės socialinės globos ar socialinės priežiūros (užimtumo) paslaugas senyvo amžiaus asmenims nesusijusias su apgyvendinimu, vadovus organizuoti šių įstaigų darbą laikantis šių reikalavimų:

1.1. Šių įstaigų darbuotojai, teikdami socialines paslaugas (toliau – paslauga), paslaugų gavėjai paslaugos teikimo metu, jei tai netrukdo paslaugos sutekimui (pvz., paslaugos gavėjas nėra maudomas, maitinamas ir pan.), su paslaugos gavėju toje pačioje patalpoje esantys asmenys, kai paslauga teikiama paslaugų gavėjo namuose, į šias įstaigas atvykstančius paslaugų gavėjus lydintys ir kiti šiose įstaigoje besilankantys vyresni nei 6 metų amžiaus asmenys, turi dėvėti nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones (veido kaukes, respiratorius ar kitas priemones) (toliau – kaukė). Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį). Jei darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos

negalią turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai).

1.2. Prie įėjimo į šias įstaigas tikslinei grupei suprantama forma (lengvai skaitomu tekstu, paveikslėliais, o prireikus ir žodžiu) turi būti pateikta informacija:

1.2.1. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.);

1.2.2. apie reikalavimus dėl kaukių dėvėjimo;

1.2.3. draudimą šiose įstaigose lankytis asmenims, turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.).

1.3. Turi būti ribojami aptarnaujamų asmenų srautai:

1.3.1. užtikrinama, kad tarp paslaugų gavėjų, kitų šiose įstaigose besilankančių asmenų būtų išlaikomas ne mažesnis kaip 1 m atstumas;

1.3.2. prioritetus turi būti teikiamas individualaus darbo su paslaugų gavėjais organizavimui. Jei turi būti organizuojami grupiniai užsiėmimai, tarp skirtingų grupių veiklų turi būti užtikrinamas pakankamas laiko tarpas (ne mažiau kaip 10 min.), per kurį patalpos turi būti išvėdinamos, dažnai liečiami paviršiai patalpose nuvalomi ir sudaromos sąlygos, kad skirtingose grupėse esantys paslaugų gavėjai nekontaktuotų tarpusavyje;

1.3.3. paslaugų gavėjai turi būti skatinami laikytis asmens higienos (rankų higienos, kosėjimo, čiaudėjimo etiketo ir kt.);

1.3.4. jei organizuojamas paslaugos gavėjų maitinimas, pirmenybė turi būti teikiama maitinimo organizavimui užsiėmimų vykdymo patalpose. Jei tokios galimybės nėra ir maitinimas gali būti organizuojamas tik bendroje valgytoje salėje, paslaugų gavėjai turi eiti po vieną grupę pagal iš anksto parengtą maitinimo grafiką. Maitinimas švediško stalo principu, kai maistą įsideda patys paslaugų gavėjai, neturi būti organizuojamas. Po kiekvienos grupės bendra maitinimo organizavimo patalpa turi būti išvėdinama ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi.

1.4. Šiose įstaigose turi būti sudarytos tinkamos sąlygos darbuotojų ir paslaugų gavėjų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių patiekama skysto muilo, vienkartiniai rankšluosčiai) bei sudaryta galimybė rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje prie įėjimo, tualetuose pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės). Siūloma taip pat paviešinti rekomendacijas dėl tinkamos rankų higienos [http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos\(1\).pdf](http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos(1).pdf).

1.5. Paslaugų teikimo patalpos turi būti išvėdinamos prieš atvykstant paslaugų gavėjams ir ne rečiau kaip 2 kartus per dieną (patalpų vėdinimas turi būti atliekamas užtikrinant paslaugų gavėjų saugumą). Patalpos ir dažnai liečiami paviršiai (durų rankenos, laiptinės turėklai, elektros jungikliai, kėdžių atramos ir kt.) turi būti valomi paviršiams valyti skirtu valikliu ne rečiau kaip 2 kartus per dieną. Jei paslaugos organizuojamos bendroje patalpose (salėje), patalpos turi būti išvėdinamos ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi po kiekvieno panaudojimo. Organizuojant aplinkos valymą turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas dezinfekcijai sveikatos priežiūros įstaigose ir ne sveikatos priežiūros patalpose (įtarus ar patvirtinus COVID-19 atvejį) ir patalpų valymui COVID-19 pandemijos metu ([https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)).

1.6. Darbuotojų, paslaugų gavėjų, kitų šiose įstaigose besilankančių asmenų sveikatos būklė turi būti stebima:

1.6.1. turi būti sudarytos sąlygos prieš patenkant į šias įstaigas darbuotojams, paslaugų gavėjams, kitiems šiose įstaigose besilankantiems asmenims matuoti(s) kūno temperatūrą;

1.6.2. asmuo, kuriam pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymiai (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.) šiose įstaigose, turi nedelsiant apiešti patalpas ir kreiptis konsultacijai į savo šeimos gydytoją arba konsultuotis Karštąją koronaviruso linija tel. 1808.

1.6.3. jeigu šių įstaigų administracija iš darbuotojo ar paslaugų gavėjo gavo informaciją apie šiam asmeniui nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai nedelsiant privalo

informuoti Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC), bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant izoliaciją;

1.6.4. į šias įstaigas draudžiama atvykti asmenims, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu;

1.6.5. jei paslaugos teikiamos asmens namuose, prieš apsilankant susisiekiama nuotoliniu būdu su paslaugos gavėju ar jo artimaisiais ir įsitikinama, kad asmeniui (jo artimiesiems) nėra pakilusi temperatūra ir (arba) nepasireiškia kiti COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) būdingi simptomai.

2. Įpareigoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių dienos ir trumpalaikės socialinės globos ar socialinės priežiūros paslaugas senyvo amžiaus asmenims susijusias su apgyvendinimu, vadovus organizuoti šių įstaigų darbą laikantis šių reikalavimų:

2.1. Šių įstaigų darbuotojai teikdami socialines paslaugas, paslaugų gavėjai grupinių veiklų metu ir bendrosiose patalpose (pvz., valgyklose, salėse ir pan.), paslaugų gavėjus lankantys vyresni nei 6 metų amžiaus asmenys turi dėvėti kaukes. Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį). Jei darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos negalia turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai).

2.2. Prie įėjimo į šias įstaigas tikslinei grupei suprantama forma (lengvai skaitomu tekstu, paveikslėliais, o prireikus ir žodžiu) turi būti pateikta informacija:

2.2.1. apie asmens higienos laikymosi būtinybę (rankų higieną, kosėjimo, čiaudėjimo etiketą ir kt.);

2.2.2. apie reikalavimus dėl kaukių dėvėjimo;

2.2.3. draudimą šiose įstaigose lankytis asmenims, turintiems ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.).

2.3. Turi būti ribojami paslaugų gavėjų srautai:

2.3.1. tarp paslaugų gavėjų bendrosiose patalpose, grupinių veiklų metu turi būti išlaikomas ne mažesnis kaip 1 m atstumas;

2.3.2. prioritetas turi būti teikiamas individualaus darbo su paslaugų gavėjais organizavimui. Jei turi būti organizuojami grupiniai užsiėmimai, tarp skirtingų grupių veiklų turi būti užtikrinamas pakankamas laiko tarpas (ne mažiau kaip 10 min.), per kurį patalpos turi būti išvėdinamos, dažnai liečiami paviršiai patalpose nuvalomi ir sudaromos sąlygos, kad skirtingose grupėse esantys paslaugų gavėjai nekontaktuotų tarpusavyje;

2.3.3. paslaugų gavėjai turi būti skatinami laikytis asmens higienos (rankų higienos, kosėjimo, čiaudėjimo etiketo ir kt.);

2.3.4. turi būti organizuojamas individualus paslaugų gavėjų maitinimas ar kuo mažesnėmis grupėmis. Jei maitinimas gali būti organizuojamas tik bendrose valgyklose, paslaugų gavėjai turi eiti po vieną grupę pagal iš anksto parengtą maitinimo grafiką. Maitinimas švediško stalo principu, kai maistą įsideda patys paslaugų gavėjai, neturi būti organizuojamas. Po kiekvienos grupės bendra maitinimo organizavimo patalpa turi būti išvėdinama ir išvaloma.

2.4. Darbuotojų, paslaugų gavėjų, juos lankančių asmenų sveikata būtų nuolat stebima:

2.4.1. turi būti matuojama atvykstančių paslaugų gavėjų ir kitų lankytojų kūno temperatūra prieš jiems patenkant į šias įstaigas. Sudarytos sąlygos matuoti(s) darbuotojų(-ams) kūno temperatūrą;

2.4.2. nustačius, kad paslaugų gavėjui pasireiškė karščiavimas ar ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų ar kitų užkrečiamųjų ligų požymiai (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.), paslaugų gavėjas nedelsiant turi būti atskiriamas nuo kitų paslaugų gavėjų. Dėl tolimesnių veiksmų konsultuojamasi su paslaugų gavėjo šeimos gydytoju arba Karštąja koronaviruso linija tel. 1808.

2.4.3. darbuotojams, kuriems pasireiškia ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymiai (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.), turi nedelsiant apiešiti šių įstaigų patalpas ir susisiekti su savo šeimos gydytoju konsultacijai arba konsultuotis Karštąja koronaviruso linija tel. 1808;

2.4.4. jeigu šių įstaigų administracija iš paties darbuotojo ar paslaugų gavėjo gavo informaciją apie jam nustatytą COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją), apie tai privalo nedelsiant informuoti NVSC, bendradarbiauti su NVSC nustatant sąlytį turėjusius asmenis ir jiems taikant izoliaciją;

2.4.5. į šias įstaigas draudžiama atvykti asmenims, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu.

2.5. Šiose įstaigose turi būti sudarytos tinkamos sąlygos darbuotojų ir paslaugų gavėjų higienai (praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių patiekama skysto muilo, individualūs arba vienkartiniai rankšluosčiai) bei turi būti sudaryta galimybė rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje prie įėjimo, tualetuose pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės). Siūloma taip pat pavišinti rekomendacijas dėl tinkamos rankų higienos [http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos\(1\).pdf](http://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/rekomendacijos%20del%20ranku%20higienos(1).pdf).

2.6. Šių įstaigų patalpos turi būti dažnai vėdinamos (patalpų vėdinimas turi būti atliekamas užtikrinant paslaugų gavėjų saugumą). Dažnai liečiami paviršiai (durų rankenos, laiptinės turėklai, elektros jungikliai, kėdžių atramos ir kt.) valomi paviršiams valyti skirtu valikliu ne rečiau kaip 2 kartus per dieną. Jei paslaugos organizuojamos bendrose patalpose (salėse), patalpos turi būti išvėdinamos ir dažnai liečiami paviršiai nuvalomi po kiekvieno panaudojimo. Organizuojant aplinkos valymą turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas dezinfekcijai sveikatos priežiūros įstaigose ir ne sveikatos priežiūros patalpose (įtarus ar patvirtinus COVID-19 atvejį) ir patalpų valymui COVID-19 pandemijos metu ([https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/REKOMENDACIJOS%20dezinfekcijai%2020200327%20(1).pdf)).

3. Rekomenduoti kitų nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų vadovams, organizuojant socialinių paslaugų teikimą, taikyti šio sprendimo 1 ir 2 punktuose nurodytus reikalavimus.

4. Įpareigoti šeimynų, grupinio gyvenimo ir bendruomeninių vaikų globos namų vadovus užtikrinti, kad šiose įstaigose gyvenančių paslaugų gavėjų lankymas būtų organizuojamas laikantis šių sąlygų:

4.1. lankyme gali dalyvauti tik asmenys, neturintys ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų požymių (pvz., karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.);

4.2. lankymas turi būti organizuojamas taip, kad būtų užtikrinamas kuo mažesnis šiose įstaigose gyvenančių paslaugų gavėjų kontaktas su lankančiais asmenimis;

4.3. jei paslaugų gavėjas (-ai) ir jį (-uos) aplankyti atvykusių asmens (-ų) susitikimas vyksta šeimynos, grupinio ir bendruomeninio gyvenimo namų patalpose, jose lankymo metu neturi būti pašalinių, susitikime nedalyvaujančių asmenų.

4.4. pasibaigus paslaugų gavėjo (-ų) ir jį (-uos) aplankyti atvykusio (-ių) asmens (-ų) susitikimui patalpos, kuriose jis vyko turi būti išvėdinamos ir išvalomos.

5. Įpareigoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių dienos ir trumpalaikės socialinės globos ar socialinės priežiūros (užimtumo) paslaugas senyvo amžiaus asmenims, darbuotojus, paslaugų gavėjus, kitus asmenis šio sprendimo 1.1 ir 2.1 papunkčiuose numatytais atvejais dėvėti kaukes. Kaukių leidžiama nedėvėti neįgalumą turintiems asmenims, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama dėvėti veido skydelį). Jei įstaigos darbuotojas negali dėvėti kaukės dėl vykdomos veiklos pobūdžio (pvz. darbas su klausos negalią turinčiais asmenimis), gali būti naudojamos kitos riziką mažinančios priemonės (pvz., veido skydeliai).“

Sveikatos apsaugos ministras – valstybės lygio
ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas

Aurelijus Veryga

